

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

دانشگاه علوم و معارف قرآن کریم

دانشکده تفسیر و معارف قرآن کریم

موضوع:

کاربرد تعابیر جنسیتی در قرآن و رهنمودهای تربیتی آن

استاد راهنما:

حجت الاسلام و المسلمین دکتر صالح قنادی

استاد مشاور:

حجت الاسلام و المسلمین دکتر علی زینتی

دانشجو:

محمد فضلی

جامعة العلوم و معارف القرآن الكريم

كلية التفسير و معارف القرآن

موضوع الرسالة :

استعمال تعابير الجنسيّة في القرآن و دلالات تربويّتها

رسالة ماجستير

الاستاذ المشرف:

الدكتور صالح قنادى

الاستاذ المستشار :

الدكتور على زينتى

المحقق:

محمد فضلى

(١٤٣١ هـ . ق.)

تقدیم به

وجودنازنین مولای متقیان، امیر مؤمنان حضرت علی (ع)

تقدیم به پدر و مادر عزیزم:

به دو فرشته مقدس زندگیم که چشمانشان تداعی عشق است و حضورشان

گرمی امید و دستهایشان همیشه پر از سخاوت و ایثار و لبهایشان پر از دعا

و لبخند.

تقدیم به همسر عزیز و مهربانم

که امید بخش زندگی و مشوق من در امر تحصیل می باشند.

تشکر و قدردانی

خداوند را بر نعمت وجود و توفیق تحصیل معرفت و دانش اندوزی در زمینه علوم قرآنی شاکرم و از باب "من لم یشکر المخلوق لم یشکر الخالق" از استاد ارجمند جناب آقای دکتر صالح قنادی (استاد راهنما) و جناب آقای دکتر علی زینتی (استاد مشاور) که بار رهنمودهای خردمندانه، بی دریغ مرا در امر این پژوهش صمیمانه یاری فرمودند. انشالله که همیشه در سایه الطاف حق زنده و تندرست باشید و وجودتان که مایه خیر و برکت برای دانشجویان است پاینده و سرفراز باشد. و همچنین از کلیه دوستان و عزیزانی که مرا در انجام این تحقیق یاری نموده اند کمال تشکر و قدردانی دارم.

چکیده

غریزه جنسی یکی از غرایز نیرومند و حسّاس انسان است که در حیات روانی و جسمانی او تأثیرات خوب یا بدی خواهد داشت، بخشی از ناهنجاری های جنسی که امروزه جامعه را فرا گرفته است، از طرفی ناشی از ناآگاهی به تعالیم آسمانی و از طرف دیگر ناشی از عدم شناخت نسبت به ضرورت پاسخگویی و شیوه های صحیح پاسخگویی به این نیاز می باشد که موجب بروز آثار سوء و پیامد هایی بر روی جسم و روان افراد می شود.

در این تحقیق سعی شده است ابتدا واژگان و تعابیر جنسیتی به کار رفته در قرآن را معناشناسی کرده و سپس راهکارها و رهنمودهای تربیتی قرآن در برخورد با مسائل جنسیتی استخراج و شیوه صحیح و عاری از پیامد نامطلوب تأمین این غریزه ارائه گردد.

قرآن کریم در بسیاری از آیات، به انحرافات جنسی، اشاره کرده است و با بیان آثار و پیامد های سوء زنا، لواط، استمناء، چشم چرانی، و پوشش نامناسب و بی عفتی، افراد را در این زمینه آگاه نموده و از طرف دیگر به اهمیت پاکدامنی و آثار آن در زندگی، اشاره کرده است و ازدواج را به عنوان راهکار سالم ارضای میل جنسی، ارائه فرموده است تا افراد در این زمینه شناخت و آگاهی کافی به دست آورند که این امر، خود می تواند تأثیر بسزایی در کاهش ناهنجاری های جنسی داشته باشد.

بسیاری از ناهنجاری های جنسی به دلیل رفتارهای ناصحیحی است که در زمینه نگاه، پوشش، نحوه گفتار و رعایت نکردن بسیاری از مسائل جنسی در جامعه اتفاق می افتد. قرآن کریم آن گاه که از حساس ترین و هیجان انگیزترین مسائل جنسی سخن می گوید با رعایت ریزترین و دقیق ترین مسائل تربیتی، موضوع را به صورت غیرمستقیم و با استفاده از کنایه و اشاره طرح می کند. قرآن کریم در زمینه ی رفتارهای صحیح جنسی، دستورالعمل ها و رهنمود هایی ارائه کرده است. در زمینه نگاه، به زنان و مردان مومن دستور داده است که، «غضّ بصر»، داشته باشند و به زنان سفارش می کند که از «خضوع در قول» و با کرشمه سخن گفتن پرهیز کنند و به «قول معروف» سفارش می کند. «جلباب»، را به عنوان پوشش اسلامی مطرح می کند تا زنان از آزار اراذل و اوباش مصون بمانند. و هم چنین از والدین خواسته است که کودکان خویش را در زمینه ی مسائل جنسی آماده کنند و از رفتارهایی که موجب تحریک غریزه جنسی است، منع کرده و حتی از آنان خواسته است که برای ورود به محل استراحت، از والدین اجازه بگیرند. بنابراین، قرآن کریم، با ارائه ی ریزترین و دقیق

ترین مسائل، افراد را نسبت به شیوه برخورد صحیح با غریزه جنسی راهنمایی کرده است که انسان با رعایت این دستور العمل ها می تواند در زمینه های دیگر نیز به تعالی و پیشرفت برسد و به کمال نهایی خویش رهنمون گردد.

کلمات کلیدی: رهنمود ، تربیت، جنسیت، قرآن.

.....	مقدمه	.....	أ
.....	فصل اول: کلیات و مفاهیم	.....	س
.....	بخش اول: کلیات	.....	س
.....	۱-۱-۱ بیان مسأله:	.....	س
.....	۲-۱-۱ اهمیّت و ضرورت تحقیق:	.....	س
.....	۳-۱-۱ سابقه ی پژوهش:	.....	ع
.....	۴-۱-۱ سؤال اصلی :	.....	ر
.....	۵-۱-۱ سؤالات فرعی :	.....	ر
.....	۶-۱-۱ فرضیه های پژوهش:	.....	ر
.....	۷-۱-۱ پیش فرض های پژوهش:	.....	Error! Bookmark not defined.
.....	۸-۱-۱ اهداف پژوهش:	.....	ش
.....	۹-۱-۱ روش پژوهش:	.....	ش
.....	۱۰-۱-۱ روش گردآوری اطلاعات و داده ها:	.....	ت
.....	۱۱-۱-۱ جنبه ی جدید بودن و نوآوری تحقیق:	.....	ت
.....	۱۲-۱-۱ نتایج علمی و عملی تحقیق:	.....	ث
.....	بخش دوم: مفاهیم	.....	ث
.....	۱-۲-۱ تربیت:	.....	ث
.....	۲-۲-۱ جنس و جنسیت:	.....	ذ
.....	۳-۲-۱ تربیت جنسی:	.....	ض
.....	۴-۲-۱ زبان قرآن در بیان مسائل جنسیتی:	.....	غ
.....	فصل دوم: معنا شناسی واژگان و تعابیر جنسیتی	.....	۲۰
.....	۱-۲ واژگان و تعابیر مربوط به تولید مثل:	.....	دد
.....	۱-۱-۲ نکاح:	.....	دد
.....	۲-۱-۲ حَرث:	.....	وو
.....	۳-۱-۲ مرآوده:	.....	زز
.....	۴-۱-۲ تَعَشَّى:	.....	طط
.....	۵-۱-۲ رَفَث:	.....	یی
.....	۶-۱-۲ مباشرة:	.....	لل

- ۲-۱-۷-مس: ..... مم
- ۲-۱-۸-دَنخَل ..... س س
- ۲-۱-۹-لمس: ..... عع
- ۲-۱-۱۰-طَمَث: ..... ص ص
- ۲-۲-واژگان مربوط به ناهنجاری های جنسی: ..... ق ق
- ۲-۲-۱-أخذان: ..... ق ق
- ۲-۲-۲-سَفاح: ..... ش ش
- ۲-۲-۳-زنا: ..... ش ش
- ۲-۲-۴-تَبْرَج: ..... ث ث
- ۲-۲-۵-لواط: ..... خ خ
- ۲-۲-۶-إبدای زینه ..... ض ض
- ۲-۲-۷-فاحشه ..... ب ب
- ۲-۲-۸-شَهْوَةٌ: ..... ج ج
- ۲-۳-واژگان و تعابیر مربوط به کنترل و هنجارهای جنسی: ..... ه ه
- ۲-۳-۱-جِلْبَاب: ..... ه ه
- ۲-۳-۲-خِمار ..... ز ز
- ۲-۳-۳-ثياب ..... ک ک
- ۲-۳-۴-لباس: ..... م م
- ۲-۳-۵-عِفاف: ..... س س
- ۲-۳-۶-حصن: ..... ق ق
- ۲-۳-۷-قَصْر: ..... ر ر
- ۲-۳-۸-خضوع: ..... ش ش
- ۲-۳-۹-حفظ فرج: ..... ت ت
- ۲-۳-۱۰-عَضَّ: ..... خ خ
- ۲-۳-۱۱-استیزان ..... ذ ذ
- ۲-۳-۱۲-جُيُوب ..... ض ض
- ۲-۳-۱۳-وری: ..... ظ ظ
- ۲-۴-واژگان و تعابیر مربوط به بلوغ جنسی: ..... ا ا

۱-۴-۲- عوره ۴۴۴

۲-۴-۲- بکر: ..... ددد

۳-۴-۲- بلوغ: ۵۵۵

۶-۴-۲- قروء : ..... ک ک ک ک ک

فصل سوم : رهنمود های تربیتی قرآن ۸۶

۱-۳- رهنمودهای دانشی و بینشی ..... ن ن ن ن

۱-۱-۳- اهمیت پاکدامنی ..... ف ف ف ف

۲-۱-۳- آثار پاکدامنی در زندگی آینده ..... خ خ خ خ

۳-۱-۳- اهمیت و ضرورت ازدواج ..... غ غ غ غ

۴-۱-۳- آثار و فواید فردی و اجتماعی بر ازدواج ..... ظ ظ ظ ظ

۲-۳- رهنمود های منشی و رفتاری ..... ی ی ی ی ی

۱-۲-۳- حدود حجاب و پوشش زن و مرد ..... ک ک ک ک ک

۱-۱-۲-۳- ادله موافق عدم وجوب پوشیدن صورت و چهره: ..... ص ص ص ص ص

۲-۱-۲-۳- ترتیب نزول آیات حجاب: ..... ت ت ت ت ت

۳-۱-۲-۳- مطالب به دست آمده از آیات حجاب: ۵۵۵۵۵

۴-۱-۲-۳- آثار عدم رعایت حریم های جنسیتی ..... و و و و و

۲-۲-۳- رعایت حریم خصوصی و خلوت افراد ..... ی ی ی ی ی

۳-۲-۳- ارتباط گفتاری زن و مرد نامحرم ..... ع ع ع ع ع

۴-۲-۳- نگاه زن و مرد نامحرم به یکدیگر ..... ر ر ر ر ر

۱-۴-۲-۳- نگاه جایز ..... خ خ خ خ خ

۲-۴-۲-۳- چشم چرانی و آثار سوء آن ..... ذ ذ ذ ذ ذ

Error! Bookmark not defined. ..... تفاوت چهره ها و موها ۳-۴-۲-۳

۴-۴-۲-۳- لذت نگاه ..... غ غ غ غ غ

۵-۴-۲-۳- تبیین روان شناختی تحریم نگاه به نامحرم ۴۴۴۴۴

۶-۴-۲-۳- زیان های نگاه های آلوده ۵۵۵۵۵

۶-۲-۳- زنا و آثار سوء آن ..... ک ک ک ک ک

۷-۲-۳- لواط و آثار سوء آن ..... ن ن ن ن ن

۸-۲-۳- استمناء و آثار سوء آن ..... ع ع ع ع ع

مقدمه

«تأثیرگذاری غریزه جنسی، بر افکار و خیالات و رفتارهای انسان از اموری است که قابل تردید نیست. این غریزه برای انسان زندگی ساز است و می تواند بر فعالیت های عبادی او نیز تأثیر گذار باشد. اگر ما مسأله جنسی را از لحاظ اهمیت در ردیف سایر فعالیت های انسانی قرار دهیم، بسیاری از مشکلاتی که امروز وجود دارد، از میان خواهد رفت»^۱.

درصد زیادی از بزهکاری ها و ناهنجاری های جوانان ناشی از عدم تربیت صحیح و نا آگاهی در زمینه مسائل جنسی است. با توجه به گستردگی ابعاد مسائل جنسی، می توان از جنبه های گوناگون، مسائل جنسی را مورد بررسی قرار داد. به همین علت، مقالات و کتاب ها، هر کدام از جنبه ای به این مسأله پرداخته اند.

در این تحقیق با تأکید بر رهنمودهای دانشی رفتاری قرآن در برخورد با مسأله ی جنسی، به موضوع پرداخته است؛ به این معنی که نگارنده اعتقاد دارد در صورتی که شناخت افراد کامل باشد، می توانیم او را از انجام دادن کاری باز بداریم یا به کاری ترغیب و تشویق کنیم، بنابراین بسیاری از خطاهایی که انسان مرتکب می شود از ناآگاهی وی سرچشمه می گیرد.

قرآن کریم برای جلوگیری از عواقب سوء استفاده از غریزه ی جنسی، با برشمردن آثار و پیامدهای زیان بار؛ زنا، لواط، استمناء، چشم چرانی و...، با تعابیر؛ فاحشه، متجاوز، اسراف، قطع سبیل و...، شناخت لازم را در این زمینه ارائه کرده است.

^۱ - حسین محمدی، "تبیین مبانی، اصول و روش های تربیت جنسی با تأکید بر دیدگاه اسلام"؛ کارشناسی ارشد،

قرآن کریم، تنها به بیان آثار زیان بار ناهنجاری های جنسی نپرداخته است، بلکه راهکار صحیح و سالم در برخورد باغریزه ی جنسی ارائه کرده است و ازدواج را به عنوان سالم ترین راه، مطرح نموده است.

همچنین در بسیاری از آیات، در زمینه ی رفتارهایی که زمینه ساز ناهنجاری های جنسی است، حدود و خط مشی های لازم را ترسیم نموده است؛ اینکه ارتباط گفتاری زن و مرد نامحرم چگونه باشد؟ حدود پوشش زن مسلمان چه میزان و نگاه مردان به زنان چگونه باشد؟ آموزش مسائل جنسی به فرزندان چگونه و از چه زمانی آغاز شود؟ و...، به هدایت افراد پرداخته است و می تواند برای همه کسانی که دغدغه و مسؤولیت تربیت خود و افراد تحت نظر خویش را دارند، راهگشا و راهنما باشد.

فصل اول

کلیات و مفاهیم

فصل اول: کلیات و مفاهیم

۱.۱ بخش اول: کلیات

۱-۱-۱- بیان مسأله:

از آنجا که غریزه جنسی یکی از غرایز نیرومند و حسّاس انسان است و در حیات روانی و جسمانی او تأثیرات خوب یا بدی خواهد گذاشت، بسیاری از اعمال و رفتار و حتی بیماری های جسمانی و روانی انسان از این غریزه مایه می گیرد. نگاه صحیح به غریزه جنسی، می تواند عاملی در جهت پیشرفت و ارتقای سطح جامعه در همه ی زمینه ها باشد.

دین مبین اسلام که کامل ترین دین است و روش های تربیتی آن از چشمه سار وحی، گرفته شده است، به این نیاز مهم انسان توجه خاصی داشته و آیاتی در مورد چگونگی برخورد با این نیاز فطری بشر بر پیامبر نازل شده است و احادیث فراوانی در این باره از معصومین (ع) به ما رسیده است. این تحقیق ابتدا، در پی پاسخ به این سوال است که استعمالات قرآنی در خصوص واژگان جنسیتی و بهره گیری از راهکارها و رهنمود های تربیتی، استخراج شود و به این سوال مهم که زبان قرآن در بیان مسائل جنسیتی چگونه است، پاسخی مناسب بویژه برای قشر جوان فراهم شود تا بتوان با استفاده از رهنمودهای قرآن کریم، در زمینه ی برخورد صحیح با مسائل جنسیتی یاری رساند.

۱-۱-۲- اهمیت و ضرورت تحقیق:

تأثیر گذاری غریزه جنسی بر افکار و خیالات و رفتارهای انسان از اموری است که قابل تردید نیست. این غریزه برای انسان زندگی ساز است. با وجود اهمیت آن، به دلایل گوناگون در این زمینه

بحث و بررسی لازم صورت نگرفته است. اگر به مسأله جنسی به طور جدی اهمیت داده شود، بسیاری از مشکلاتی که امروز وجود دارد، از میان خواهد رفت. درصد زیادی از بزهکاری ها و ناهنجاری های جوانان ناشی از عدم تربیت صحیح و ناآگاهی در زمینه مسائل جنسی است.

از آنجا که نظام حاکم برکشور، نظامی اسلامی است، لذا رهبران مذهبی و منابع دینی نقش بسزایی در تربیت شهروندان دارند. لیکن در عصر حاضر که عصر انفجار دانش و تکنولوژی است، برخی رسانه ها از مسیر مناسب و سازنده خارج شده و با تهیه و پخش برنامه های مستهجن و تخریب گر از طریق ماهواره و اینترنت و با وارونه جلوه دادن ارزش ها، موجبات به انحطاط کشیدن افراد جامعه به ویژه جوانان و نوجوانان را فراهم نموده اند. به همین دلیل بسیاری از جوامع و حتی جوامع اسلامی دچار بحران جنسی شده و روابط نا بهنجار جنسی در بیشتر جوامع رواج یافته است. شاید بخشی از این نابسامانی ها، ناشی از فقدان معنویت و ناآگاهی به تعالیم آسمانی و دینی در این زمینه باشد. در این میان تعالیم دین اسلام، برای تمام ابعاد وجودی انسان از جمله بعد جنسی او برنامه ها و رهنمودهایی دارد که می تواند نجات بخش باشد. لذا ضرورت ایجاد می کند که آموزه های تربیتی و دستوراتی که قرآن کریم، برای هدایت و تربیت انسان در بعد جنسی مطرح کرده است، از لابلای این کتاب آسمانی استخراج شود و از رهنمود های تربیتی کلام وحی در جهت استفاده و حل مشکلات جامعه استفاده شود.

با بررسی و جستجویی که در کتاب‌ها، مقالات، پایان‌نامه‌ها صورت گرفت، کتاب یا پایان‌نامه‌ای که به طور کامل به این موضوع پرداخته باشد، یافت نشد ولی به صورت موضوعات فرعی هر کدام جنبه‌ای از مسائل جنسی را مورد بررسی قرار داده‌اند.

الف) کتاب‌های تألیف شده در این زمینه:

۱- مسأله‌ی حجاب، تألیف: مرتضی مطهری، تهران: چاپ فجر، ۱۳۷۱.

هدف از نوشتن این کتاب، بالا بردن و اصلاح افکار و عقاید نسل جوان در زمینه‌ی مسأله‌ی حجاب است. نویسنده پدیده‌ی «برهنگی» را بیماری عصر خویش می‌داند و اظهار می‌کند که دیر یا زود این پدیده را به عنوان «بیماری» خواهد شد. در بخش اول کتاب به تاریخچه‌ی حجاب در سایر ملل و در بخش دوم به علل پیدایش حجاب از نگاه فیلسوفان و مکاتب مختلف پرداخته است و در بخش جداگانه‌ای دیدگاه اسلام را در مورد فلسفه‌ی پوشش مطرح کرده است. در بخش‌هایی از این کتاب به ایرادها و اشکالاتی که در این زمینه است، پاسخ داده است. و همچنین مطالب ارزنده‌ای در مورد حجاب اسلامی، حریم عفاف، استیذان از نظر قرآن و سنت، مورد بحث و بررسی قرار داده است. می‌توان گفت یکی از کتاب‌هایی است که به طور کامل بحث حجاب و پوشش را مورد بررسی قرار داده است و می‌تواند منبع خوبی مورد استفاده‌ی پژوهشگران قرار بگیرد.

۲- "تربیت جنسی: مبانی، اصول و روش‌ها از منظر قرآن و حدیث"، تألیف دکتر علی نقی فقیهی: قم، دارالحدیث، ۱۳۸۷.

نویسنده در این کتاب تلاش کرده است اصول و مبانی آموزه‌های دینی را استخراج نموده و آن را در قالبی علمی ارائه دهد. این کتاب در سه بخش تنظیم شده است که در بخش اول به "مبانی تربیت جنسی" پرداخته است. و در بخش دوم کتاب، آموزش و تربیت جنسی را در دو مقطع: پیش از

ازدواج و پس از ازدواج و در آخرین بخش به رفتارهای نابهنجار جنسی، عوامل و راه های پیشگیری و درمان آن، پرداخته است. نویسنده معتقد است که « علت تجربه ناموفق بشر در مسائل جنسی، فاصله گرفتن از آموزش های وحیانی و تکیه بر نظریه های مبتنی بر هواهای نفسانی است. » (ص ۸) در خلال کتاب های تربیتی نیز بخش هایی به این موضوع اختصاص داده اند. برای نمونه؛

۳- کتاب "اسلام و تعلیم و تربیت" ابراهیم امینی در بخشی به عنوان؛ تربیت غریزه جنسی، چشم چرانی، راههای جلوگیری از انحرافات جنسی، به بیان مسأله پرداخته است. از دیگر تألیفات می توان به کتاب های ذیل اشاره کرد:

۴- مرتضی مطهری؛ "اخلاق جنسی در اسلام و جهان غرب"، چاپ سیزدهم، تهران، انتشارات صدرا، شهریور ۱۳۸۷. شهید مطهری در این کتاب به مقایسه دیدگاههای غرب و اسلام در مورد مسائل جنسی پرداخته است.

۵- یوسف غلامی؛ "اخلاق و رفتارهای جنسی"، چاپ چهارم، قم، دفتر نشر معارف، پاییز ۱۳۸۷. نگاه نویسنده به مسائل جنسی در این کتاب بر مبنای نگرش تربیتی و روان شناسی است.

۶- "خانواده و مسائل جنسی کودکان"، علی قائمی؛ در بخش هایی از این کتاب به نحوه برخورد با مسائل جنسی کودکان پرداخته است که می تواند پاسخگوی سؤالات والدین باشد.

۷- کتاب "تربیت اسلامی" شماره ی هشتم از مجله ی خود را به "تربیت جنسی" اختصاص داده است. این ویژه نامه شامل هفت مقاله با عناوین؛ آموزش جنسی در مدارس، تربیت جنسی در سیره ی نبوی، تربیت جنسی در اسلام و ... به چاپ رسیده است که در آن محققان خبره در حوزه ی علوم تربیتی، روان شناسی و علوم دینی از اساتید حوزه و دانشگاه، به ارائه ی دیدگاه ها و نظرات اسلام در این زمینه پرداخته اند.

ب) پایان نامه ها

براساس جستجوی انجام یافته، پایان نامه کارشناسی ارشد حافظ ثابت (۱۳۸۲)، با عنوان " اصول و روش های تربیت جنسی از دیدگاه اسلام " می باشد که به بیان اصول و روش های کاربردی تربیت جنسی پرداخته است. این پایان نامه در حال حاضر توسط انتشارات موسسه ی آموزشی و پژوهشی امام خمینی (ره) به صورت کتابی با عنوان " تربیت جنسی در اسلام " به چاپ رسیده است.

- " تبیین مبانی، اصول و روش های تربیت جنسی با تاکید بر دیدگاه اسلام "؛ حسین محمدی،

کارشناسی ارشد، دانشگاه شاهد، ۱۳۸۷

- " اخلاق جنسی از دیدگاه اسلام " ، حمید محمد قاسمی، دانشکده الهیات و معارف اسلامی،

کارشناسی ارشد، ۱۳۶۹

ج) مقالات:

در این زمینه مقالات زیادی در مجلات علمی و تخصصی به چاپ رسیده است که هر کدام به نحوی موضوع را مورد بررسی قرار داده اند. برای نمونه می توان مقاله "سیری در آیات حجاب" احمد عابدینی نام برد که با در کنار هم قرار دادن آیات به این نکته دست یافته است که: حکم حجاب، کم کم و به مرور زمان، نازل شد و از خانه پیامبر اسلام (ص) شروع شد و سپس به دیگر خانه ها و خانواده ها سرریان یافت.

هم چنین مقاله "رویکردی قرآنی به گونه ها و مدل های برتر و نازل حجاب" فروغ نیلچی زاده که به موضوع حجاب در قرآن پرداخته و خمار و جلباب را به عنوان پوشش قرآنی مطرح کرده است.

۱-۱-۴- سؤال اصلی :

تعابیر مختلف جنسیتی در قرآن، چه رهنمودهای تربیتی را دنبال می کند؟

۱-۱-۵- سؤالات فرعی :

۱- زبان قرآن در بیان مفاهیم جنسیتی چگونه است؟

۲- معانی واژگان و تعابیر جنسیتی در قرآن چیست؟

۳- رهنمود های دانشی و بینشی قرآن کریم در مورد مسائل جنسیتی چیست؟

۴- رهنمود های منشی و رفتاری قرآن کریم در رابطه با مسائل جنسیتی چیست؟

۱-۱-۶- فرضیه های پژوهش:

۱- واژگان و تعابیر جنسیتی به کار رفته در قرآن، با هدف تربیت انسان و ارائه ی رهنمودهای تربیتی بیان شده است.

۲- واژگان و تعابیر جنسیتی به کار رفته در قرآن، به صورت کنایه و با رعایت ادب و عفت کلام، به کار رفته است.